Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 170 (670) ♦ Четвер, 9 вересня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

Україна — благословенний край. Для іноземців,

або Кому не вигідна грошова реформа

Курс купона щодо вільно конвертованої валюти, який за час діяльності уряду Л.Кучми зріс у кілька разів (дарма що цей уряд півроку мав надзвичайні повноваження), створює чудові умови для гостей України та інших іноземних громадян, які перебува- у нашій державі.

е б пак! Кілограм добірного свіжого м'яса в Києві на Бессарабці вони можуть придбати фактично за 1—1,5 долара, кіло цукру — за кілька десятків центів, квиток до столичної опери — за десять центів. Все це незіставно із цінами на такі ж речі на Заході. Цінну ікону, картину, коштовності іноземець може придбати у нашого громадянина за копійки.

(Закінчення на 2-й стор.).

Продиктовано в номер

На СНДівському сировинному ринку в України простежується свій агент

Вчора Президент України Л.Кравчук зустрівся з президентом групи компаній «Нордекс» паном Г.Лучанським. Діяльність цього акціонерного товариства холдингового типу орієнтована в основному на співробітництво з організаціями, підприємствами і підприємцями держав — колишніх республік СРСР. Зокрема «Нордекс Груп Холдинг АГ» займається експортом із СНД нафти і нафтопродуктів, міндобрив, металу, продукції хімічної промисловості. Як імпортер великотоннажних вантажів, «Нордекс» приділяє також увагу вирішенню комплексу проблем, пов'язаних з транспортуванням, складуванням, експедитуванням вантажів. Фірма зробила інвестиції в проект по реконструкції портів і нафтоекспортних терміналів.

(Закінчення на 3-й стор.).

З робочим візитом

Вчора до Москви з робочим візитом прибула урядова делегація України на чолі з Прем'єр-міністром Леонідом Кучмою. Головна мета поїздки — оперативне вирішення на урядовому рівні поточних питань щодо постачання нафти й газу в Україну.

Фронтовики виходять із окопів?

Учора, в день визволення Донеччини від німецько-фашистських загарбників, у святково-ювілейному надвечірньому марші центральною вулицею обласного центру не пройшов у шерензі спадкоємців загін Національної гвардії України. Щоби на урочистих парадах не було молодих воїнів держави — такого тут ще не бачили...

(Закінчення на 2-й стор.).

Реформа чи руйнація?

Військові авіатори Узинського гарнізону звернулися до міністра оборони України з проханням негайно вжити заходів, щоб припинити розвал авіаційної групи далекої авіації, дислокованої там. Як відомо, свого часу узинські льотчики першими в далекій авіації присягнули на вірність українському народові і перешкодили московським генералам перегнати літаки до Росії. Нині ж герої «узинського бунту» генерал Башкіров та полковник Кузнецов звільнені зі своїх посад, а процес конверсії, яким передбачалося використання військової транспортної авіації для потреб народного господарства, припинено. Натомість у гарнізоні спішно формується корпус важких літаків. При цьому усуваються кращі спеціалісти, а парк літаків стає безгосподарним. Це може призвести, як показує сумний досвід авіагарнізонів у Білій Церкві, Стрию та Ніжині, до розвалу авіаз'єднання та масового безробіття серед льотчиків.

Подробиці про події в Узині читайте в одному з наступних номерів.

ПАНАХИДА за померлими з голоду

(1922, 1932, 1933, 1946 рр.)

Вірші Дмитра ПАВЛИЧКА
Музика Євгена СТАНКОВИЧА

I.

Відкрийтесь, небеса!
Зійдіть на землю
Всі українські села, присілки та хутори,
Повстаньте всі, кому сказали: вмри!
Засяйте над планетою, невинні душі!
Зійдіть на води й суші,
Збудуйте пам'яті невигасний собор!
Це двадцять другий рік.
Це тридцять другий рік.
Це тридцять третій рік.
Це сорок шостий рік.
Голодомор. Голодомор. Голодомор.

II.

Благословенний труд
Для щастя і добра —
Хліботворящий люд
На берегах Дніпра.
Це ми, о Господи,
Твої плугатарі,
Орали, сіяли,
Молились на зорі.

Немов своє дитя,
Ми пестили ріллю,
Кохали ми життя,
Вклонялись мозолю.
Вдихали чорнозем,
Вгорталися в лани,
Не знали, що помрем
З наказу сатани.

III.

Котилась Україною скривавлена зоря.
Як вовки, шугали селами — сатрапи, — найманці
Червоного царя.
Свободу, правду, людяність вони загнали в гріб.
Були ми небезпечними, бо мали власний хліб.
Цвіли сади, мов савани, — на всю небесну твердь,
Ми знали, що приймаємо за Україну смерть.

IV.

Ідуть, ідуть людомори
У червоних прапорах,
Забирають із комори
Порох, знидлий на прах.
Вимітають пил зі скрині,
Зерен запашні сліди.
Залишають Україні
Хліб з кропиви й лободи.

Світ виносять із халупи,
Що віками там горів,
І складають поміж трупи
Недовмерлих матерів.
Ідуть, їдуть без осмути,
Борошно везуть вочу
І співають, щоб не чути
З ями стогону й плачу.

V.

Не забудемо ніколи, не забудьте й ви,
Як ми тяжко помирали з веління Москви.
Як опухлі та болящі ми повзли в міста,
Як благали — ради Бога та ради Христа.
Як штиками завертали нас у бур'яни,
Як нас потайки ховали без мольби й труни.
Як з могили видихали ми життя своє
З непочутною клятьбою, що тирана вб'є.

VI.

Мамо, мамо, я скоро помру,
Не рятуйте мене, не треба.
Не ріжте ні брата мого, ні сестру,
Бо не впустить нас бозя до неба.
А як серце моє навіки засне,
Не вбивайтеся з горя, нене.
Покладіть біля вишні в садочку мене
І лягайте самі коло мене.
Забринить понад нами бджола золота,
А та вишня весняної ночі
Накриватиме цвітом наші чола й уста,
І росою вмиватиме очі.

VII.

Тихо, як свіча,
Догорів народ,
Бо не мав меча
На чужих заброд.
Бо Господь йому
Скинув з неба плуг,
На ганьбу й страму
Дав покірний дух.
О, народе, встань,
Сам собі порадь,
Бо з чужих старань
Будеш помирать,

Буде знов душа
Йти на смертну креш,
Доки з лемеша
Зброї не скуєш.
Оберни сто суш
В золоті хліба,
Вийми з наших душ
Страх і плач раба.
Господи, прийди
В нашу непрогляль,
Дзвони розбуди,
Що в землі лежать!

VIII.

Боже великий, всевладний,
Яви нам свою могуть,
Дай розпізнати правду,
Праведників не забудь.
Дивляться в Твої очі
Мільйони скатованих душ.
Пригорни їх, посели на спочинок,
Та їхнього сну не наруш.
Заступи нас і нашу державу
Од кривавих, лютих негод.
Всі ми — сущі, усопші, прийдешні —
Твій пшеничний, безсмертний народ.

Прем'єра Панахиди відбудеться в Палаці культури «Україна» 11 вересня на вечорі Скорботи і Пам'яті у зв'язку з 60-річчям голодомору в Україні. Твір виконуватимуть Державна академічна хорова капела «Думка» (художній керівник Євген Савчук), Український народний академічний хор імені Г. Верьовки (художній керівник Анатолій Авдієвський). Солісти — Ніна Матвієнко, Богодар Которович, Леонід Тищенко, читець — Богдан Ступка. Диригент — Володимир Кожухар.

Україна—благословенний край. Для іноземців,

або Кому не вигідна грошова реформа

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Леонід Кучма в інтерв'ю нашій газеті ще у квітні цього року назвав курс купона стосовно ВКВ результатом дії мало не якихось потойбічних внутрішніх і зовнішніх сил. Час іде. Але й досі ніхто нічого не зробив, щоб ті сили виявити і приборкати. Навпаки, курс зметнувся ще вище.

А гроші, грошова система країни — це кисень, яким дихає економіка. Тож не дивно, що вона дихає на ладан.

Ясно, що на купоні економіка не виповзе з нинішнього стану. А гривня уже давно в Україну завезена. На її виготовлення витрачені кошти. У твердій валюті. В чому ж справа? Хто гальмує грошову реформу? Кому вона не вигідна? За оцінкою вчених-економістів (прихильників і активістів партії Трудовий Конгрес України), грошова реформа не вигідна ось яким силам:

а) урядові, який почувається тимчасовим, який прийшов не економіку виводити з кризи, а щось якось робити, чекаючи, куди кривий кінь вивезе. А поки він везе — вирішувати особисті справи членів кабінету. Такому урядові грошова реформа не потрібна, бо то — величезний клопіт;

б) не вигідна грошова реформа й комерційним банкам та іншим комерційним структурам, які навчилися грати на курсі і збивати на цьому капітал. Говоримо про те без клятої класової ненависті до цих структур, а констатуємо факт. Обов'язок законодавчої і виконавчої влад полягає в даному разі в тому, щоб змусити ці структури грати за іншими правилами. І тільки;

в) не вигідна грошова реформа в Україні і деяким функціональним структурам, а також деяким силам ближнього зарубіжжя;

г) не вигідна вона й тим, хто сьогодні має в руках скільки-небудь відчутну кількість ВКВ. Бо зараз вони мають можливість скуповувати те, що їх цікавить, за безцінь.

Зокрема, на селі, зачувши запах врожаю й наживи, вже потяглися емісари з готівкою й валютними рахунками. Аби дешевенько скупити український хліб. Потім якась частина його до нас повернеться. У вигляді гуманітарної допомоги. А ми тим часом позбувшись свого хліба й іншого, під чуйним керівництвом деяких сил почимчикуємо в «экономический союз». Там на нас чекають. Звичайно ж, щоб задарма нагодувати, обігріти, одягнути... Ох, ілюзії, ілюзії... Своє ж кровне вилітає за купони, вартість яких скоро стане менша, ніж папір, на якому їх надруковано. То кому ж іще не вигідна грошова реформа? Висновки неважко зробити.

Сергій ПРАВДЕНКО.

ФРОНТОВИКИ ВИХОДЯТЬ ІЗ ОКОПІВ?

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

— Ми готувалися до цього свята заздалегідь, — розповідає заступник командира місцевого загону Національної гвардії Ярослав Галів. — Хлопці пройшли вишкіл, отримали нову, нашу, військову форму, вперше в ній хотіли пройтися рідною землею. Та ще — в таку дату! Головне, була попередня домовленість із місцевою владою. І ось на останній зустрічі заступник голови Донецького міськвиконкому з гуманітарних питань Юрій Болдирєв (колишній і теперішній ідеолог страйкового руху) заборонив гвардійцям брати участь у святковому проходженні. Посилається він на рішення місцевої ради ветеранів: ніяких «бандерівських» прапорів на нашому червоному ювілеї!

— Це наше свято, — констатує голова Донецької міськради ветеранів Костянтин Богатирьов, — і ми не дозволимо брати участь у ньому всім зайдам. Це наша земля, це наш Союз, ми проливали за це кров, і ці «поняття» ввійшли у нашу кров. В якій країні ми проживаємо? Повторюю вкотре: в Радянському Союзі! Іншого прапора, окрім червоно-багряного, ми, фронтовики, не визнаємо. Чи всі, питаєте? Не знаю, але переконаний — ми ще у змозі, коли буде треба, піднятися з окопів.

— Донецьк, це ще не увесь Донбас, — нюи підводить риску завідуючий відділом Донецької облдержадміністрації Олександр Грицюк. — На жаль, ми не можемо тиснути на владу обласного центру. Як і на ветеранів. Вони вирішили так. Переконати їх неможливо. Я намагався, шкода...

Отож, учора свято визволення Донбасу пройшло під червоними прапорами. Особисто я не маю нічого проти. Кров — є кров. Пам'ять — є пам'ять. Але не треба робити на святому політику. Не треба робити 8 вересня неробочим днем, офіційним святом перемоги для Донбасу, вихідним днем, як це відверто запропоновано на першій сторінці друкованого органу облради. І хто ж ініціатор? Интердвижение Донбасса, яке з цього приводу звернулося з листом до голови облради В. Чупруна та представника Президента в області Ю. Смирнова. Чи не тут «собаку зарито»?..

Але національний прапор України цього дня майорів на Донеччині. Хай — не в центрі. А хто знає: звідки починається свідомість, народ, пам'ять, держава?

Юрій ДОЦЕНКО.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ДЕМАРШ

Велика група депутатів Чернівецької обласної Ради, її голова, а також більшість працівників апарату облдержадміністрації підписалися під текстом звернення до жителів буковинського краю з приводу прийняття Президентом України кримської вересневої угоди. «Ми розцінюємо дії Л. Кравчука, — йдеться в ній, — як зраду інтересів української держави та її народу, порушення президентської присяги захищати суверенітет України, наругою над національною гідністю громадян України і рішуче відмежовуємося від такої політики Президента. Кримська вереснева угода—це наслідок бездарного керівництва державою. Антиукраїнська політика уряду під керівництвом Л. Кучми довела економіку до грані колапсу, добробут народу — до жалюгідного стану. Підірвано фінансову систему країни, знищено національну грошову одиницю, урядові декрети зробили невигідними для підприємства виробництво і продаж продукції. Все це робиться для того, щоб довести, мовби наш народ нездатний побудувати власну міцну державу і лише в союзі з такою ж бідною Росією має шанс на виживання.

У цій критичній ситуації лише могутній голос народу, чітка позиція громадян України, незалежно від національності, політичних та релігійних переконань, може зупинити політичних авантюристів, що зайнялися розпродажем держави».

З цього приводу депутати вирішили скликати позачергову сесію обласної Ради народних депутатів. Якщо ситуація не зміниться, державні та представницькі органи області, політичні партії та громадські організації й профспілки ініціюватимуть збір п[illegible]сів за відставку Президе[illegible]та уряду Л. Кучми.

Василь БАБУХ.

НАС ПРОСТО ДУРЯТЬ

Я—звичайний робітник. Всіх тонкощів великої політики не знаю. Але у моєму сприйнятті нова вигадка із Союзним договором (давайте називати речі своїми іменами, а не маскувати їх під усілякі тристоронні угоди тощо) — це звичайнісінький обман трудового люду.

Поміркуємо логічно: якщо нас так затято переконують, що Україна самостійно нездатна розвивати економіку, що в нас уже захиріли сотні підприємств та наша продукція неконкурентоспроможна і т. ін., то нащо ми такі, виходить, мало не злидні, комусь потрібні? Значить, комусь таки дуже подобається наша роботящість, наш потенціал, що цього разу придумали новий зашморг. Значить, не ми без них, а вони без нас жити і працювати не можуть. Так з цього і треба виходити, на цьому і слід будувати державну політику.

І ще одне. Чому Франція, Японія, США мають між собою численні зв'язки, яких чомусь не рвуть директори, і ніколи не хотіли мати і не мають над собою якогось органу, який би усіма ними керував і направляв? Бо там нікого не годують задарма. А ми що — приречені на всілякі там «содружества»?

Анатолій ПІДДУБНИЙ,
робітник комбінату «Запоріжсталь», депутат обласної Ради.

Нотатки небайдужого

ВАРИВО З ІНСИНУАЦІЙ

«ПРАВДА» І ПРАВДИВІСТЬ — ТО РІЗНІ ПОНЯТТЯ

3 серпня «Правда» з допомогою свого донецького дописувача виявила в Україні чимало фашистів. І запитала читача: «Как отреагирует президент на разгул фашистов? Наверно, никак. Поскольку уже больше года в республике безнаказанно нагнетается антирусская и антироссийская истерия». І далі називає моє прізвище в ряду уявних фашистів. І порівнює політичну ситуацію в Німеччині на початку 30-х років з теперішньою в нас. Мовляв, тоді фашисти «шалили» в Німеччині, а тепер, як бачите, в Україні.

Що на цю маячню можна відповісти? Ото самій би «Правде» та й зазирнути в власні сторінки тієї пори, коли Сталін з фашистами ділив Європу: оце тобі, друже фашисте, половина, а оце хай буде нам, комуністам, половина. І коли Сталін, обмінюючи з Ріббентропом та Молотовим щойно підписаний пакт про ненапад, несподівано проголосив тост: «Я знаю, до якої міри німецький народ любить свого фюрера, тому хотів би випити за його здоров'я», стало зрозуміло, що то про тих двох сказано: який їхав, такого й здибав. Саме тоді політичні оглядачі почали ставити знак рівності між свастикою та п'ятикутною зорею.

Німецький фашизм став поганим для комунізму лише з того моменту, коли посунув на СРСР свої літаки і танки.

А тепер, як бачите, «Правда», друкований орган ЦК партії, що заплямувала себе співробітництвом з фашизмом, страхає читачів фашистами в Україні. Я поцікавився, а що ж це воно таке — фашизм у розумінні правовірних комуністів? «Фашизм у власти, — проголошує виданий три роки тому радянський енциклопедичний словник, — открыто террористическая диктатура наиболее реакционных сил монополистического капитала. Важнейшие черты фашизма—применение крайних форм насилия против рабочего класса и всех трудящихся.., шовинизм.., политическая (часто лжесоциалистическая) демагогия... Внешняя политика фашизма — политика империалистических захватов...»

Вибачайте за довгу цитату. Я навів її недарма. Ця характеристика фашизму видалася мені вельми знайомою. У чому ж річ? А чи є в цій характеристиці бодай одна риса, яка б не була притаманна тій політичній течії, що панувала в наших краях протягом семи десятиліть? — запитав я себе. — От, скажімо, терористична диктатура? Будь ласка: безіменні могили мільйонів репресованих «от Москвы до самых до окраин». Крайні форми насильства проти трудівників? На кожному кроці! Хоча б і розстріл робітників у Новочеркаську. Російський шовінізм? Так ним же пройнято все наше життя, через нього зросійщено пів-України! Лжесоціалістична демагогія? Скільки завгодно! Чого вартий сам лозунг про нинішнє покоління радянських людей, яке житиме при комунізмі. Політика загарбань? Згадайте соцтабір!

Коротше кажучи, слова «фашизм» і «комунізм» начебто геть різні, і стратегічні цілі цих політичних течій неначе дуже різняться одна від одної, а от діла, а от наслідки «роботи» — однаковісінькі: багато крові, багато несправедливості і дуже-дуже багато злиднів.

І цей виступ у «Правде» — теж звичайна демагогія, розрахована на простачків. Звинувачення України в нагнітанні істерії — це аж надто сильно сказано. Бо не спостерігається тут ні безпричинних сліз чи сміху, ні непритомності, що трапляються при істерії. А причин для прохолодного ставлення до північно-східної сусідки в українців вистачає. Чого варта сама лише діяльність російського парламенту, який оприлюднив постанову про те, що українське місто Севастополь відніні треба вважати за російське. З цієї легковажної витівки державних мужів Росії дивується світ. Але нам не дивно. Чого дивуватися, коли в характеристиці чорним по білому зазначено: «внешняя политика... — политика империалистических захватов...»

Звісно, Росія уже не комуністична, що радує. Проте її парламент ще той, колишній, що засмучує. А про «Правду» і взагалі нічого втішного не скажеш: якою була, такою й зосталася. І тягне туди ж, у комунізм (читай: у концтабори та голодомори, до загарбання чужих територій та соціальної демагогії). «Правда» завжди в пошуку. Знайшла ж дописувача з «интердвижения Донбасса», який легко називає чорне білим і навпаки. Якщо міркувати «по «Правде», то виходить, що знищити мільйони свідомих українців, які хотіли бути господарями у власній хаті, — це не фашизм. І видати постанову, якою проголосити територію чужої держави своєю — це теж не фашизм. А от коли громадяни України починають зорганізовуватися для того, щоби за потреби гідно зустріти на своїй землі загарбників, то це вже фашизм! Ось така «логіка» товаришів з ре[illegible]ції газети, заснованої незабутнім [illegible]ніним.

Фашисти в Німеччині «шалили» на початку 30-х, а потім вчинили те ж саме, що дещо раніше зробили керівні комуністи в Радянському Союзі, тобто зігнули в баранячий ріг у своїй країні усіх з ними незгодних. А вже потім робили все, що хотіли. І в себе, і в інших країнах. Як, між іншим, і комуністичні вожді СРСР.

Якби в теперішній Україні справді правили бал фашисти, як це безуспішно намагається довести «Правда», то чи треба пояснювати читачеві, не був би тепер не тільки заступник головного редактора «Голосу України» Б. Сидоренко, а й увесь апарат редакції? Він опинився б саме там, куди Макар телят не жене. Та й якби в Україні влада повернулася до комуністичних бонз імперського гарту, місце перебування демократичних журналістів було б там же. Чому? Та тому, що диктатури не терплять поруч із собою інакомислячих. Тому, що диктатурам потрібні імперії, в які Україна входила б безправною падчеркою. Тому, що класова боротьба вимагає крові, бо «дело прочно, когда под ним струится кровь»...

Завдяки діяльності ленінської газети у слов'янських мовах виникло нове тлумачення слова «правда».

— «Правда» — це коли «сім мішків гречаної вовни — і все лісом»? — чи то запитав, чи підтвердив один мій простакуватий знайомий.

— Та ні, — ліниво заперечив учений сусід. — «Правда» — це коли робиться коктейль з брехні та кривди, а потім задля пікантності його поливають варивом з інсинуацій.

Борис СИДОРЕНКО.

КРАЩЕ РАЗ ПОБАЧИТИ

Міжнародні виставки-ярмарки на Дніпропетровщині будуть традиційними

Торік у Дніпропетровську відбулася небувала для цього регіону міжнародна виставка «Інтерпрогрес» з товарами, продукцією і пропозиціями мало не сотні іноземних компаній. Цього виявилося досить, щоб тутешня фірма «Юніон», котра і влаштувала виставку, потрапила до числа тих, що найвідчутніше впливають на ділову та підприємницьку ситуацію в Придніпров'ї. Наче заохочена такою високою оцінкою, з початку цього року фірма готується провести вже четверту міжнародну виставку, чого ніколи раніше не було. То невже справді ефект подібних акцій такий очевидний?

— А ми й сумніву не мали, — каже президент фірми «Юніон» Юрій Пономаренко. — Утворилося чимало приватних, акціонерних, малих підприємств і комерційних структур, котрі є невід'ємними елементами ринкових відносин. Одначе має рацію той, хто стверджує, що виробник, підприємець досі у нас почувається утиснено і непевно, коли не безпорадно. Бракує не лише відповідного законодавства, а й такого елементу, як великі традиційні виставки-ярмарки...

Коли подумки згадувати перші міжнародні в Дніпропетровську, то вони дійсно справили враження. Іноземні фірми, передусім з Чехії, Словаччини, Польщі, частково й українські або спільні з іноземними, демонстрували напрочуд великий вибір товарів, розробок, технологій з усіх, мабуть, сфер людської діяльності.

Та, як на мене, і цікаво, і прикро було спостерігати інше: психологічно виставки сприймалися інакше, ніж ми звикли, коли в минулому вдосталь мали так званих виставок передового досвіду і досягнень. В даному разі явно домінували меркантильні інтереси покупців, продавців і виробників. А в нас ще не всі вміють гідно і себе подати, і не лише не прогадати, а ще й вигоду здобути. Тож виставки були схожі на пробні відкриті уроки для початківців.

Ю. Пономаренко з моїми спостереженнями не зовсім згоден. Натомість ділиться своїми, попередньо зауваживши, що люди змінюються, не святі горшки ліплять — лише створи умови. І поки, мовляв, народні депутати збагнуть, що Україні конче потрібне нове законодавство щодо зовнішньоекономічної діяльності й торгівлі, ми тут не сидимо склавши руки.

— Інша річ, що про нас зарубіжжя майже нічого не знає. Ми для них, мов закрита, радше прихована книга. Уявлення про технічний і промисловий потенціал Придніпров'я, приміром, поверхові або й зовсім відсутні, — розповідає Юрій Гаврилович. — З іншого боку, наші власні виробники слабенько орієнтуються в світі бізнесу і його писаних та неписаних законах, а де ж все це освоювати і рекламувати себе, як не на виставках? Де ще вчитися налагоджувати партнерство і співробітництво, а також готуватися до неминучої конкуренції? Тож головне, чого ми домагаємося своїми виставками-ярмарками, — привабити-принадити іноземного виробника і комерсанта українським ринком, нашими можливостями і потребами. З одного боку, ми сприяємо розширенню кола партнерів для своїх підприємців, з іншого — поновлюємо розірвані зв'язки на просторах колишніх Союзу та країн — членів Ради Економічної Взаємодопомоги зв'язки. Об'єктивна потреба за теперішніх реалій полягає саме в цьому, а зовсім не в тому, щоб лаяти навздогін «винних» у розвалі.

— Осмілюся сказати більше, — продовжує Ю. Пономаренко. — Цивілізована Європа, загалом західний світ, не з розкритими обіймами приймає нас на світовий ринок, навіть не пускає туди — це уже ясно, як білий день. Тому влаштування міжнародних виставок-ярмарків у себе — той для нас непроторений шлях, який неодмінно виведе у світове співтовариство. Не відразу, поволі, але виведе, коли ми послідовно докладатимемо зусиль. Не поділяю настроїв тих, хто товче про розірвані зв'язки в межах СНД і колишньої братньої Європи. Відновити їх силовими методами вже годі й сподіватися. А от використати інструменти, як і давно напрацьовані ринкові закони, пора. В тому числі й такі, як міжнародні виставки-ярмарки. Для початку вони, принаймні, послужать запровадженню нових економічних відносин поміж, якщо так можна сказати, давніми знайомими. Щоб здійснити прорив, мусимо ретельно спершу попрацювати один з одним. І навчитися діяти за новими принципами.

Переконання Юрія Гавриловича навіч підтверджує практика. Якщо «Юніону» спільно з фірмою «Дніпропетровськзовнішсервіс» згодом вдалося провести ще дві міжнародні виставки і готувати четверту, на які їхали і збирається дедалі більше зарубіжних і вітчизняних підприємців, то це багато про що говорить. «Придніпровські контракти» у Дніпропетровську і особливо «Інтерекорудмет» у Кривому Розі подвоїли число учасників, залучили, скажімо, одну з найбільших німецьких фірм «Альга» та американську «Катерпіллар». Хоч, на думку директора місцевого представництва торгово-промислової палати України Анатолія Гуза, найперше слід воліти активності своїх підприємців. Навіщо, мовляв, витрачатися на вояжі за кордон, які часто жаданого зиску не дають, — ліпше вчитися налаштовувати зв'язки у спосіб, відомий ринковому світові.

— Лише поодинокі у нас збагнули, що виставки допомагають демонструвати власні можливості і укладати вигідні контракти, — говорить Анатолій Святославович. — Не випадково після них в області густіше виникають спільні підприємства, зачастили сюди й іноземні бізнесмени з надією на порозуміння і обопільно корисну співпрацю. Всіх угод уже і не злічити.

Є, зрештою, можливості ознайомитися з міркуваннями та висновками й інших учасників та гостей попередніх виставок.

Віктор Богатир, голова Дніпропетровської обласної Ради: це не лише нагода задовольнити власну цікавість чи вивчити кон'юнктуру товарів і послуг. Це передусім угоди, контракти й вигідні економічні зв'язки. А Дніпропетровщина — благодатний край для економічного пошуку, дерзання і становлення ринкової економіки.

Роберт Гаренчар, посол Словацької Республіки в Україні: наші контакти спроможні прискорити розвиток Словаччини. У свою чергу і Україні, думаю, вони дуже потрібні. Тому радий, що словацькі, чеські фірми знайшли своє місце на цих виставках.

Сержіо Пассоне, представник німецької фірми «Альга»: з новими комерційними структурами, загалом з вашими підприємцями складаються тісні стосунки, і я можу сказати, що це подає нам надію.

Сілард Седлар, котрий репрезентував інтереси американської фірми «Катерпіллар»: мій висновок такий, що на вашому ринку можна і треба працювати.

...Відтак задум фірми «Юніон» — щороку влаштовувати на Дніпропетровщині три традиційні міжнародні виставки-ярмарки — малює неабиякі перспективи. Навесні в обласному центрі відбуватимуться «Придніпровські контракти» і, згодом, у Кривому Розі — «Інтерекорудмет», а восени найбільша — «Інтерпрогрес». Цьогорічна виставка-ярмарок відкриється у жовтні, і вже одержано згоду-підтвердження на участь багатьох знайомих і ще не знайомих нам компаній та фірм.

— Головне те, що значно більше українських підприємств зробили заявки, — повідомив насамкінець Ю. Пономаренко. — Та «набір» ми не припиняємо, і чекаємо з усіх-усюд і всіх, хто хоче і розуміє вагу міжнародних виставок для власного економічного оздоровлення та піднесення.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

На СНДівському сировинному ринку в України простежується свій агент

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

— На стику колишніх республік Союзу, — розповів Г. Лучанський, — можна робити великий і цікавий бізнес. І насамперед тому, що господарські зв'язки між ними набагато ефективніші, ніж зв'язки із далеким зарубіжжям. Але на перешкоді фінансово-валютні проблеми. Що робити? Найперше створити нормально функціонуючий міждержавний банк, який допоміг би здолати ці перешкоди. На цьому шляху великі труднощі організаційного і політичного характеру. Ми відкриваємо кредитну лінію 100—150 млн. доларів США і спробуємо вирішити поставки нафти в Україну. З України в Росію будемо поставляти традиційні предмети вашого експорту. Наша ціль — налагодити довгострокові поставки продовольства у нафтогазодобувні райони Росії. Це було б головне джерело для покриття витрат на нафту.

Пророблює фірма і більш складні багатоходові комбінації. Як, скажімо, закупку для України туркменського газу для виробництва добрив з наступним їх експортом. Або закупку коксуючого вугілля в Росії, виробництво на українських підприємствах коксу з наступним його обміном на метал. Одне слово, фірма пропонує зовсім інший підхід до реалізації старих зв'язків між колишніми республіками Союзу. Якщо стара схема малоефективна, то чому ж не спробувати нову? Правда, не забуваючи при цьому стару, як світ, мудрість «Сім разів відміряй, а раз відріж».

Отже, після детально розробленого бізнес-плану і підписання відповідних угод будемо сподіватися, що в Україні на сировинному ринку ближнього зарубіжжя з'явиться новий агент.

Леонід БРОВЧЕНКО.

ДЕРЖАВА СХИЛЯЄ ГОЛОВУ ПЕРЕД ПАМ'ЯТТЮ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

Уперше за 60 років відтоді, як сталася страшна трагедія в Україні — голодомор 1933 року, держава схилить голову перед пам'яттю невинно загиблих у війні, зчиненій тоталітарною більшовицькою системою проти українського народу.

Дні Скорботи і Пам'яті пройдуть по селах і містах України 10—12 вересня. «Ця скорботна подія повинна нагадати, що майбутнє народу залежить від зміцнення держави, нашої єдності», — сказав віце-прем'єр-міністр України, голова оргкомітету з підготовки та проведення Днів Скорботи і Пам'яті Микола Жулинський на прес-конференції для журналістів.

Члени оргкомітету Іван Драч, Дмитро Янко, Олександр Міщенко та інші розповіли про основні заходи, що відбудуться у ці дні. В Республіці Крим, обласних, районних центрах, містах та селах України будуть проведені жалобні молебні, панахиди, вечори пам'яті, відкриття тематичних виставок тощо.

Символічний народний трибунал над винуватцями голоду-геноциду відбудеться у Києві в Палаці культури «Україна» 11 вересня під час вечора вшанування пам'яті невинно загиблих у голодоморі. 12 вересня на Софійському майдані — Хвилина скорботи, Жалобний молебень, Хресний хід, освячення пам'ятного знака жертвам голодомору. Початок — о 14 годині 45 хвилин. Ці та інші заходи, що вже почалися в Україні, спрямовані на одне — побільше сказати людям тієї правди, від якої вони були відлучені усі ці довгі роки.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Польовий стан

ДРУГИЙ ХЛІБ ПОЛІССЯ

Рожищенський район на Волині — єдиний, в якому колективні сільські господарства спеціалізуються на вирощуванні насіння картоплі високих репродукцій. І врожаї тут щорічно найвищі. Цього року в районі належить зібрати картоплю з 3205 гектарів. В середньому збирають по 175, а в колективному сільськогосподарському підприємстві «Здобуток» по 255 центнерів бульб. Як сказав головний агроном району Микола Доценко, держзамовлення з продажу насіння картоплі високих репродукцій буде виконано.

До збирання другого хліба приступили всі господарства області. Загальна площа картопляного поля — 21 тисяча гектарів. Це на 2 тисячі менше, ніж минулого року. Чому?

— Справа в тім, що в дев'яносто другому році ми мали проблему із збутом картоплі, — пояснив провідний спеціаліст з технічних культур облсільгоспуправління Юрій Усиченко. — Невпевненість існує і сьогодні. Державне замовлення на 1993 рік — 176 тисяч тонн. Ми, звичайно, його виконаємо. Тривогу викликають великі транспортні витрати під час перевезення картоплі з Волині в інші області України. Але надіємося на прямі угоди, які укладено з нашими господарствами.

Вродила цьогоріч картопля на Волині. Очікується вагомий валовий збір її — 965 тисяч тонн.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Продиктовано в номер

Слідча група почала роботу

Гнів та обурення кримчан викликала блюзнірська акція, проведена минулої суботи «Русским обществом Крыма» на чолі з його головою Анатолієм Лосем, про яку ми писали у попередньому номері газети.

Після порушення кримінальної справи прокуратурою Республіки Крим 7 вересня розпочала роботу слідча група. Нею зроблено детальний аналіз численних фотознімків та відеозйомки, з місця зухвалої акції. Ось що сказав з цього приводу прокурор Республіки Крим Валентин Купцов:

- У ході розслідування буде проаналізовано поведінку та дії конкретних осіб, які організували і провели несанкціонований вуличний похід з наступним похованням муляжу труни, на якій був напис «Незалежність України». Цей муляж труни доставлено у сквер Перемоги навпроти Верховної Ради Криму і публічно спалено. У нас достатньо матеріалів для притягнення винних до кримінальної відповідальності.

Утворено надзвичайний комітет

У Львові відбулася нарада представників Президента та голів районних та міських Рад області, на якій обговорювалася політична ситуація в регіоні у зв'язку з переговорами у Криму та підготовкою до створення нового Союзу. 9 вересня о 12 годині на підприємствах Львівщини на заклик політичних партій громадських організацій та профспілок відбудеться одногодинний страйк-мітинг.

Утворено надзвичайний комітет захисту нації і держави, який очолив Степан Хмара. Ряд організацій, що увійшли до комітету — УПА, «Спадщина», «Молода Україна» — заявили про готовність до збройного захисту незалежності України.

Вибух на доменній печі

7 вересня о 14 годині у Дніпродзержинску Дніпропетровської області на металургійному комбінаті після ремонту доменної печі № 7 та подачі газу до неї стався вибух.

Близько 70 відсотків печі зруйновано. Троє чоловік загинуло, 25 отримали тілесні ушкодження, 11 з них перебувають у тяжкому стані.

Проводяться ремонтні роботи. Причина аварії з'ясовується.

Бізнесмени труснули гаманцями

Чернівецька міськрада провела перший приватизаційний аукціон, на який було виставлено дев'ять об'єктів комунальної власності. Однак «з молотка» було продано лише п'ять. На решту не знайшлося покупців. В результаті торгів було виручено понад мільярд карбованців, стартові ціни перевищені в сім разів.

Власниками всіх об'єктів стали чернівецькі бізнесмени. Один із об'єктів перенесено на наступні торги, оскільки ініціатор аукціону вважає, що покупці прагнули змовитися, аби скинути ціну на магазин.

На Українській міжбанківській валютній біржі

Учора на УМВБ відбулися торги з російськими рублями. Курс залишився на рівні 15 карбованців за 1 російський рубль. У торгах брали участь 26 українських банків. Всього було продано 3 млрд 957 млн 140 тисяч рублів — саме така була сума попередньої пропозиції. Попередній попит — 3 млрд 460 млн 550 тисяч рублів. Отже, різниця між попитом і пропозицією становила 496 млн 590 тисяч.

Чергові члени Біржового комітету відправили на додаткову експертизу один з контрактів на купівлю нафти.

Слід зазначити, що курс рубля до карбованця залишається незмінний уже третій тиждень.

ПАНАІР У ДОНБАСІ

Щось новеньке

Такого свята степова Кременівка Володарського району ще не бачила. В цьому мальовничому селі відбувся панаір — так у греків Приазов'я називається старовинне народне церковне свято.

Виступали тут самодіяльні художні колективи із районів, де компактно проживають представники цієї національності, аматори сцени із шахтарського Димитрового та міста металургів Маріуполя. Великий інтерес викликав конкурс «Юна богиня», скачки та змагання з національної боротьби — куреш. Організаторам панаіра вдалося відродити і «аю» — частування всіх учасників свята смачними стравами грецької кухні.

Юрій ДОЦЕНКО.

Володарський район.

Отакої!

КАМЕНІВ ПОБІЛЬШАЛО

Нещодавно в скверику, що навпроти луцької середньої школи №4, урочисто заклали камінь на місці спорудження пам'ятника Тарасу Шевченку. Ще й досі на цьому освяченому місці майорить Державний прапор України. Проте під час урочистостей, пов'язаних з відкриттям Волинського державного університету імені Лесі Українки, перед головним корпусом нового навчального закладу теж було закладено камінь, на якому вибито такий напис: «Тут буде споруджено пам'ятник Тарасові Шевченку». І сьогодні до двох каменів люди кладуть живі квіти. Спасибі їм за це. Тільки на якому місці, врешті-решт, у Луцьку буде споруджено пам'ятник Великому Кобзареві?

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

Фотофакт

ВОНИ СПРАВДІ ЧАРІВНІ

При Трускавецькому будинку культури працює дитячий ансамбль «Чарівні сопілки». Юні музиканти з успіхом виступають перед широкою аудиторією. Минають роки, до ансамблю приходять нові виконавці, і українські народні мелодії звучать так само, як і 15 років тому, коли слухачі вперше почули «Чарівні сопілки».

Фото Володимира ВЕСЛЯКА.

Укрінформ.

Замість коментаря

Міцні горішки для брифінгу

(Може, допоможе?)

Цього разу для прес-конференції начальник Львівського обласного УВС генерал-майор І. Мотринець приготував сюрприз, запросивши виступити перед журналістами не тільки начальників районних та міських управлінь, міліції, а й чималу групу кишенькових злодіїв та вуличних віртуозів азартних ігор.

Професіонали злочинного світу зовні були схожі на інженерів чи науковців. Про своє «ремесло» гості говорили з великим почуттям моральної переваги над нашим братом.

— Я — електрозварник, — говорив один, — але не збираюсь працювати за фахом, здоров'я — дорожче.

А береже він здоров'я, граючи на вулицях у рулетку. І виграє, за його ж словами, чималі гроші. [illegible]н азартний клієнт залишив [illegible]... мільйон. Щоправда, довелося його повернути власнику, оскільки вчасно втрутилася міліція. Врешті-решт, «гравці» почувають себе цілком спокійно, бо штраф 500 карбованців для них не гроші.

Два дні в області діяла група грабіжників, один з яких переодягався у міліцейську форму. Серед потерпілих — громадянин Польщі, який зупинив свій автомобіль на вимогу псевдоміліціонера.

Нині Львів з 830-тисячним населенням обслуговує аж 150 дільничних інспекторів. Генерал-майор І. Мотринець пропонує їх кількість подвоїти за рахунок місцевого бюджету. Але усі в один голос радять перейняти досвід ВО «Сірка», яке охороняє власна міліція у кілько[illegible]00 чоловік.

Втім, боротися із злочинцями УВС області допомагає і обмін досвідом. З австрійською поліцією, наприклад. Може допоможе?!

Оксана ТЕЛЕН[illegible]

Львів.

Реалії

«ПІДСТУПИ» КАРТОПЛЯНОЇ ПАЛИЧКИ

Й без того скупе меню основної маси одеситів на якийсь час позбулося й звичайнісінького хліба. У багатьох сім'ях, заплативши за кожний буханець по 400—600 карбованців, їсти хліб не могли — він був зіпсований: клейкий, кислий, смердючий. Кілька днів обурені люди ходили у владні структури, в редакції, збиралися на мітинги. Лабораторними дослідженнями було встановлено: у хлібі «злостує» так звана картопляна паличка. Виявлено й джерело зараження — недоброякісне борошно, що надходить без будь-яких аналізів з Кулиндорівського комбінату хлібопродуктів. Там, а також на хлібзаводах провели відповідні профілактичні заходи. Лихо, здається, усунуто. А ось за нанесену шкоду — матеріальну, моральну — ніхто, по суті, серйозно так і не відповів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Спорт

ЛІПШЕ ПІЗНО, НІЖ...

Уже й третій чемпіонат країни з футболу в розпалі. А тут нарешті вручили золоті медалі лауреатам попереднього турніру — футболістам київського «Динамо». Це свято пройшло в приміщенні Національної опери позавчора. Нагороди іменинникам вручив президент ФФУ Віктор Банников. Відзнаки заслужили: Кутепов, Мартінкенас, Лужний, Пономаренко, Дем'яненко, Шматоваленко, Безсмертний, Хруслов, Алексаненков, Мізін, Ковалець, Топчієв, Анненков, Шкапенко, Грицина, Ребров, Леоненко, Шаран.

До цього успіху команду привів Михайло Фоменко, який очолив колектив перед другим колом. Але, на жаль, чомусь забули, що в першому її вів Анатолій Пузач.

Після урочистої частини відбувся великий концерт силами «зірок» естради України, Росії, Грузії. Присутніх дещо шокували недотепні жарти групи артистів-козаків театру імені Франка. В цілому все пройшло по плану організаторів, без несподіванок.

А ми ще раз вітаємо динамівців з перемогою в чемпіонаті і розиграші Кубка, зичимо їм успіхів у нинішній першості України, в якій вони лідирують. Будемо щиро вболівати за них і підтримувати їх (і кияни, і мешканці всієї країни), коли наші земляки зустрінуться 15 вересня з іспанською «Барселоною» в розиграші Кубка чемпіонів. І хай згинуть усі їхні вороги, як щиро побажала динамівцям українською мовою чарівна Лоліта з не менш чарівного рок-дуету «Академія» з Москви.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

НА АРЕНАХ КРАЇНИ І СВІТУ

Теніс. У Нью-Йорку триває відкритий чемпіонат США. Успішно крокує в цьому турнірі українець Андрій Медведєв. Киянин у черговій зустрічі подолав сильного Ріхарда Крайчика з Нідерландів — 6:4, 3:6, 6:1, 7:6. Тепер у чвертьфіналі наш земляк зустрінеться з французом Седриком Піоліном, який перед цим виграв у першої ракетки світу, американця Джіма Кур'є.

Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Крила Рад» — «Авангард» — 4:3, СКА — «Молот» — 5:6, «Тівалі» — «Металург» (Новокузнецьк) — 1:2, «Ітіль» — «Торпедо» (Нижній Новгород) — 3:2, «Лада» — «Хімік» — 4:0, «Металург» (Магнітогорськ) — «Металург» (Череповець) — 6:2, «Салават Юлаєв» — «Торпедо» (Ярославль) — 3:4, «Трактор» — «Спартак» — 3:2, «Пардуагава» — «Автомобіліст» — 3:2, «Динамо» — «Строітєль» (Караганда) — 7:4.

Київський «Сокіл» приймав «Торпедо» (Усть-Каменогорськ) — 5:2 (1:0, 3:0, 1:2). Шайби у переможців закинули: Семенченко (дві), Гончаренко (дві), Млинченко.

Матч проходив у гострій боротьбі. Але відчувалася перевага киян, які особливо злагоджено і упевнено провели другий період. Після того, як рахунок став 4:0, підсумок зустрічі вже ні в кого не викликав сумніву.

Сьогодні «Сокіл» у Льодовому палаці на вулиці Мельникова, 46, приймає в черговому поєдинку клуб «Строітєль» (Караганда). Початок матчу о 18.30.

А в чемпіонаті МХЛ лідирують «Крила Рад», «Сокіл» і «Трактор», які здобули по 4 очка.

СЮРПРИЗ ДЛЯ СТАРОЖИЛІВ

Першість України. Перша ліга. Шостий тур: «Динамо-2» — «Дніпро» — 0:2. Голи: Гольдін (10), Євглевський (44). **«Хімік» (Сєверодонецьк) — «Приладист» — 2:0.** Голи: Майборода (50, з пенальті), Шапоренко (57). **«Сталь» — «Закарпаття» — 3:0.** Голи: Олещенко (20, 81), Чайка (43, з пенальті). **«Нафтовик» — «Скала» — 2:0.** Голи: Леш (6, з пенальті, 25). **«Автомобіліст»- СБТС» — «Прикарпаття» — 2:3.** Голи: Теслик (62), Рудняк (74) — у господарів, Хомин (5), Турянський (53), Головатий (83) — у гостей. **«Норд-АМ-Поділля» — «Артанія» — 5:2.** Голи: Гаврилюх (31), Тимченко (38, 59), Ядлось (62, 78) — у господарів, Силецький (50, з пенальті), Кучеренко (74) — у гостей. **«Кристал» — СК «Одеса» — 0:0. «Ворскла» — «Евіс» — 1:0.** Гол: Марченко (10, з пенальті). **«Поліграфтехніка» — «Металург» — 4:0.** Голи: Гуйченко (33, 66, з пенальті, 73), Шажко (37). На 5 хвилин Пугач («П») не реалізував пенальті.

Можна лише порадіти за клуби, які ніколи раніше не хапали зірок з футбольного небосхилу і тепер виходять на перші ролі у турнірі. Наприклад, черкаський «Дніпро» почував себе на полі київського стадіону «Динамо» не сором'язливим дебютантом. Ті, хто познайомився з грою клубу, може засвідчити, що «Дніпро» вміє атакувати і захищатися.

Все більше прихильників завойовує алчевська «Сталь», цікавий ансамбль з колишніх гравців білоцерківської «Росі» створився у Сєверодонецьку. Поява цих команд у групі лідерів стала несподіванкою не тільки для болільників, а й фахівців.

А становище команд після шести турів таке:

	І	В	Н	П	М	О
Сталь	6	5	0	1	11-8	10
Прикарпаття	6	3	3	0	20-10	9
Норд-АМ-Поділля	6	4	0	2	13-6	8
Хімік С.	6	4	0	2	13-9	8
Евіс	6	3	2	1	10-7	8
Дніпро	5	3	1	1	9-6	7
Ворскла	5	3	1	1	5-2	7
Нафтовик	6	2	2	2	8-8	6
Хімік Ж.	5	2	2	1	4-4	6
Металург	6	2	1	3	7-12	5
СК Одеса	6	2	1	3	4-7	5
Закарпаття	5	2	1	2	3-4	5
Поліграф-техніка	6	1	3	1	6-4	5
Кристал	6	1	3	2	4-5	5
Автомобіліст-СЕБТС	6	1	2	3	10-10	4
Артанія	6	1	2	3	5-11	4
Динамо-2	5	1	1	3	3-5	3
Приладист	5	1	1	3	3-9	3
Скала	6	1	0	5	5-11	2
Десна	5	1	0	4	4-8	2

Дмитрий КОМАРЕНКО.

«ЗЕМЛЯ НЕ ЛЮБИТЬ РЕВОЛЮЦІЙ»

На зв'язку Софія

Як не дивно, але при соціалізмі в Болгарії існувала двопартійна система. Сталін дозволив її, бо країна була аграрною. Щоправда, керівну роль взяла на себе комуністична партія. Болгарська селянська народна спілка (БСНС), заснована ще наприкінці минулого століття, останніх 45 років була змушена бути її «вірним союзником».

Тепер, з приходом демократії, БСНС, як не прикро, розкололася аж на дев'ять партій. Найчисельніша з них — БСНС «Олександр Стамболійський», з секретарем якої Райко ГРЕБЕНІЧАРСЬКИМ розмовляє наш кореспондент.

— У 1919—1923 рр. БСНС була згуртованою і навіть прийшла до влади, а її лідер Олександр Стамболійський очолював уряд.

— Так, і тут немає нічого дивного. Спілка була наймасовішою організацією, а Стамболійський був людина демократичних переконань — не сприймав будь-яку диктатуру, особливо диктатуру пролетаріату, яка саме тоді утверджувалася в Росії і за яку ратували й наші комуністи. Він пропагував ідеї, які нині особливо актуальні. Це — парламентаризм, багатопартійність, розділення влад, приватна власність, кооперативний рух, права людини (і їх захист від зазіхань держави), свобода слова і вірувань тощо. Себто те, до чого ми знову через стільки років прийшли.

— Тож чому зараз всі селянські спілки Болгарії не можуть об'єднатися навколо вашої організації як носія ідей Стамболійського, в парламенті ви не маєте жодного депутата...

— Протягом трьох останніх років спроби об'єднатися були. Але щоразу після об'єднання селянських спілок не меншає, а більшає. Ідеологічні розходження, амбіції, зокрема тих, що повернулися з еміграції, — все це заважає. Скажімо, одну із спілок її вожак Анастасія Мозер, яка довгий час проживала в Америці, штовхає вправо до християнської демократії. А БСНС завжди була центристською партією. Тож про об'єднання годі й думати. Нам треба домовитися про спільні дії, приміром, в передвиборній кампанії.

— Облишмо політику. Скажіть, будь ласка, як йде земельна реформа? У вас повертають людям землю, ліквідовують кооперативи, тобто колгоспи. Наскільки цей варіант вдалий?

— Між іншим, це також політика. Справді, парламент прийняв закон про землю. За цим законом вона повертається колишнім власникам, а кооперативи розпускаються. На мій погляд, не варто було їх ліквідовувати одним махом, по-революційному, а зробити це протягом п'яти-шести років, поступово. Земля не любить революцій. Зараз поля нікому обробляти. Не засіяними залишилися цілі масиви. Як в рільництві, так і в тваринництві продуктивність різко впала. Немає чітко налагодженого збуту сільгосппродукції. Захід зачинив перед нами двері, а колишній радянський ринок ми майже втратили. Попри все, уряд безвідповідально дозволив імпорт, скажімо, персиків з Греції, а яблук — з Португалії. Ці демпінгові ціни розорюють наших селян. Торік тільки в Слівенському районі згнило понад десять тонн чудових персиків. Упевнений, що треба повертатися на ринок СНД, зокрема, України.

— До речі, ви підтримуєте зв'язки з селянськими спілками чи організаціями України?

— На превеликий жаль, ні. А дуже хотіли б налагодити з ними політичні, а можливо, й економічні контакти. Обмін досвідом, делегаціями був би на користь обох країн. Вважаю, що ми повинні самі собі допомогти.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Угоди

Україна—Австрія: торговельно-економічним зв'язкам міцніти

Підписанням Угоди про двосторонні торговельно-економічні зв'язки завершився офіційний візит до Австрійської Республіки урядової делегації України. За нею сторони надаватимуть одна одній режим найбільшого сприяння в торгівлі.

Виходячи зі своїх можливостей та відповідно до чинного в кожній з держав законодавства, Договірні сторони сприятимуть економічному, промисловому, науково-технічному співробітництву. Йдеться про широкі можливості співпраці. Вона має розвиватись, зокрема, у створенні спільних підприємств і здійсненні інвестицій, у передачі технологій та «ноу-хау», наданні промислових послуг, у реконструкції, модернізації, розширенні та автоматизації існуючих виробництв, включаючи конверсію підприємств оборонної промисловості.

Угода передбачає також співробітництво в металургії й металообробці, розвідуванні, видобуванні, переробці й маркетингі енергоносіїв, у розширенні та реконструкції систем електростанцій і ліній електропередач, виробництві будівельних матеріалів.

Розвиватимемо контакти також у сфері залізничного, повітряного й водного транспорту, навчанні і підготовці фахівців і менеджерів, у питаннях охорони здоров'я, надання фінансових та банківських послуг, в організації та проведенні ярмарків, виставок, семінарів.

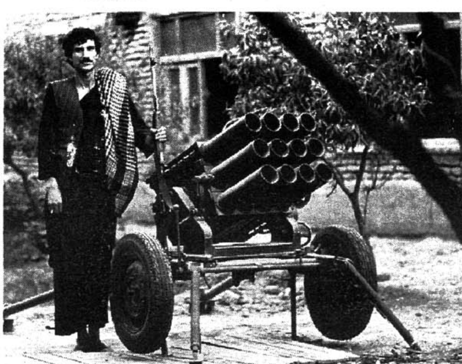
— **Проекти реалізовуватимуться за найбільш передовими технологіями, що відповідають найвищим екологічним стандартам в усіх галузях співробітництва**, — сказав по закінченні візиту глава української урядової делегації, перший заступник Міністра зовнішніх економічних зв'язків Микола Мних.

Кім ЖУРАВЕЛЬ.

Зброя

Дядьку, ви маєте рацію?

Костянтин Станіславський хоча й був режисером і теоретиком театру, а не військовим генералом, однак влучно підмітив, що кожна рушниця має вистрілити. Хоча цей відомий вислів прозвучав з іншого приводу, але суть його справді універсальна — зброя за природою своєю запрограмована на постріл. І коли вона під рукою, а в країні не стабільно, важко утриматися від спокуси використати її, та й обставини можуть до цього примусити.

На знімку: напруженою залишається внутрішньополітична ситуація в Афганістані. Столиця країни Кабул залишається ареною боротьби сутронників угруповань моджахедів. Тому громадяни цієї держави не поспішають розлучатися із зброєю, як цей ополченець з міста Ташкурган. Тим паче, що обмежений контингент радянських військ у колишній ДРА залишив після виходу безліч озброєння різного призначення. В домі цього молодого чоловіка є реактивна установка «Град», ракети «Стінгер», американська короткохвильова рація. А стрілецької зброї й боєприпасів до неї стільки, що нею можна озброїти цілу роту.

Фото ІТАР—ТАРС.

Скандинавський калейдоскоп

Таємниці з морського дна

Біля берегів Данії з морського дна піднято підводний човен нацистських ВМС. Напередодні цієї події у пресі точилися жваві дебати: що б могло бути на борту човна. Ані золота, ані дорогоцінностей поки що не знайдено, але «здобиччю» дослідників стали стоси вельми важливих документів рейху. Цікаво, що вони досить добре зберігалися, отже, піддаються аналізові спеціалістів. Висловлюється думка, що згаданий підводний човен після розгрому рейху мав транспортувати до Аргентини його таємниці, а також — високопоставлених нацистів.

Пожежники без... шоломів

У Норвегії пожежникам заборонено носити таку, здавалося б, невід'ємну частину їх форми, як шоломи. З'ясувалося, що вони — настільки низької якості, що бояться вогню. Газети повідомили, що ці шоломи були придбані для пожежників властями у рамках загальнонаціональної кампанії: «Купуйте норвезькі товари!» Звичайно, виробники цієї продукції не прогадали. На відміну від пожежників.

Мир — поняття дороге

Данія б'є на сполох: її участь у миротворчих силах ООН по всьому світові сягає більш як мільярда крон. Причому, «за ідеєю», ці гроші мають компенсуватися датчанам Організацією Об'єднаних Націй. Але вона заявляє, що не має коштів, оскільки багато членів ООН або взагалі не виплачують своїх внесків для утримання миротворчих сил, або роблять це із значним запізненням.

В'язні люблять комфорт

Одна з найбільших опозиційних партій Норвегії висунула вимогу, щоб у кожній тюремній камері утримувалися не по одному ув'язненому, як це є тепер, а по двоє. До речі, поки прем'єр-міністром був представник цієї партії, так воно й було. Але масові протести тюремних властей і самих ув'язнених призвели до зміни цього правила. «Тюремна громадськість» уперто заявляє: тільки по одній людині у камері!

Самогон — норвезька проблема

Саме такою постала вона останнім часом у зв'язку з розвитком самогоноваріння у країні. До речі, бурхливо розвивається і нелегальний «імпорт» спиртного. «Релігійні організації і партії вказують на небезпеку такого становища і вимагають удвічі збільшити термін ув'язнення за ввезення до Норвегії спиртного без ліцензії (нині він дорівнює — за максимумом — шість років тюрми).

Пер ЄВНЕ.

Гортаючи зарубіжну пресу

«Російських миротворців» слід контролювати

Адміністрація Клінтона вирішила виступити в ролі дипломатичного посередника в серії регіональних та етнічних суперечок, до яких втягнуто деякі з 15 нових незалежних держав колишнього Радянського Союзу. Американський план полягає в тому, щоб допомогти покінчити з конфліктами до того, як вони дестабілізують режим Президента Бориса Єльцина в Москві, викличуть етнічний та релігійний конфлікт ширших масштабів у Туреччині та Південній Азії або створять привід для проведення воєнної агресії російських збройних сил за межами Росії, — заявили високопоставлені офіційні представники США.

У ході деяких конфліктів розгорнуті в їхній зоні російські збройні сили виступали на чиємусь боці або «розпалювали заворушення». У представників американської розвідки є дані, що російські збройні сили добиваються подовжити час свого перебування в зонах конфліктів. Їхнє офіційне завдання — захистити 25 мільйонів етнічних росіян. Та генерали також не проти знову встановити контроль за територіями, що їх Москва колись утримувала. Отож американські експерти вважають, що Єльцин не зможе покласти край втручанням російських військових кіл у конфлікти на території екс-СРСР, бо прибере свою політичну владу для майбутньої битви за проект російської Конституції.

Адміністрація США в принципі готова підтримати майбутнє розгортання миротворчих сил ООН у межах колишнього Радянського Союзу. Мета операції — добитися того, щоб розгорнуті за межами Росії війська не могли придушувати режими й політичні угруповання, які вороже ставляться до «старшого брата».

Уже розроблено проект нової політичної директиви про міжнародні миротворчі операції США, який подано Президентові Б.Клінтону на затвердження. В цьому проекті міститься окремий розділ про миротворчі операції у колишньому Радянському Союзі. Такі операції зможуть здійснюватися за умови, що їх вітатимуть усі сторони, які беруть участь у конфлікті.

«Вашингтон пост» (США).

Експрес-інформація

Переговори у Празі

З коротким робочим візитом у столиці Чеської Республіки перебувала делегація Міністерства закордонних справ України на чолі з першим заступником міністра М.Макаревичем. У МЗС Чехії відбулися переговори, під час яких сторони обмінялися думками з питань двосторонньої співпраці та деяких міжнародних проблем. За результатами зустрічі підписано протокол про консультації між зовнішньополітичними відомствами України й Чехії.

З висоти оонівської штаб-квартири видніше

Для консультацій з членами Ради Безпеки ООН щодо мирного плану для Боснії, розробленого минулого місяця у Женеві, до Нью-Йорка прибув боснійський Президент А.Ізетбегович. Як відомо, боснійські мусульмани відмовилися підписати женевський миротворчий план, вимагаючи від сербів і хорватів додаткових територіальних поступок. У зв'язку з цим співголови Координаційного комітету Міжнародної конференції щодо колишньої Югославії Т.Столтенберг і Д.Оуен доповіли РБ ООН, що через таку позицію боснійських мусульман виникає значна небезпека розпалення у Боснії нового, більш напруженого й широкомасштабного конфлікту. Цю думку підтверджують бої між боснійськими мусульманами й хорватами, що поновилися.

100 тисяч доларів і свята присутність

З пастирським візитом перебуває у Латвії папа римський Іван Павло II, який вже відвідав сусідню Литву. До приїзду глави Ватикану відремонтовано головний духовний центр латвійських католиків — Аглоньська церква, яка у річницю свого двохсотліття удостоєна Святим престолом статусу базилики. На реставрацію храму Ватикан асигнував 100 тисяч доларів.

А швачки слухають та шиють

Активні консультації з главами арабських держав у зв'язку з підписанням палестино-ізраїльського договору про введення обмеженої автономії на окупованих територіях проводить цими днями голова ОВП Я.Арафат. Після зустрічі у Каїрі з Президентом Єгипту Х.Мубараком лідер палестинців прибув до Оману.

А з Ізраїлю надходять повідомлення, що тисячі демонстрантів провели мітинг перед канцелярією прем'єр-міністра країни І.Рабина, висловлюючи протест проти майбутніх домовленостей. Разом з тим, опитування громадської думки свідчать, що більшість ізраїльтян підтримують мирний план.

Водночас одна з ізраїльських фірм, яка виготовляє державну атрибутику, отримала замовлення на пошив палестинських прапорів, що було заборонено донедавна в Ізраїлі.

Готуй табори за теплої пори

Табори для близько 100 тисяч біженців з районів бойових дій у Азербайджані має намір створити Іран. Таке рішення було прийнято під час наради спеціальних делегацій двох країн у Баку. Перший такий табір для 10 тисяч чоловік буде зведено за кілька кілометрів від іранського кордону. Верховний комісар ООН у справах біженців Огата має прибути до Тегерану для інспекції підготовки до прийому азербайджанського населення.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Освіта

НЕ ЧІПЛЯЙТЕ ЇМ ВІНКІВ — НІ ТЕРНОВИХ, НІ ЛАВРОВИХ

Наш спеціальний кореспондент веде розмову з ректором Києво-Могилянської академії В'ячеславом Брюховецьким.

— Пане Брюховецький, відродженій Києво-Могилянській академії виповнився рік. За цей час її пробували нагородити і лавровими, і терновими вінками: хтось хотів бачити в університеті відразу український Гарвард чи Оксфорд і не побачив, хтось навпаки вважає, що нарешті ми маємо незалежний університет європейського зразка. Як ви розцінюєте таку полярність думок?

— Стати Оксфордом чи Гарвардом за рік просто неможливо. Та й такої мети ми перед собою не ставили. Що стосується рівня викладання в університеті, то я вперше чую про якісь претензії (можливо, мені про це ніхто не хоче казати у вічі). Хоч підстав турбуватися в мене, вважаю, немає: 40 відсотків викладацького складу Києво-Могилянської академії — це доктори наук, добре відомі в Україні й за її межами; торік у нас читали цикли лекцій 12 зарубіжних професорів з Оксфордського, Колумбійського та інших університетів світової слави.

Щодо рівня студентів, то тут і українські, і зарубіжні викладачі одностайні: студенти цікаві, високо ерудовані, а головне, мають бажання отримати добрі знання. Наприклад, цього року Центр перспективних економічних досліджень для відбору собі фахівців провів тестування з економіки (за американським стандартом Graduate Record Examination). Претендентами були серйозні: старшокурсники економічних вузів Києва, кандидати економічних наук, першокурсники Києво-Могилянської академії. І наші студенти показали найкращий результат. Які ще аргументи потрібні?

— В Києво-Могилянській академії працювала спеціальна комісія ЮНЕСКО. Які результати її перевірки?

— Ми запросили міжнародних експертів з власної ініціативи саме для того, щоб вони з'ясували відповідність наших програм, спецкурсів, рівня викладання світовим освітянським запитам. Бо сподіваємося випускати «конвертованих студентів». Ідея була «самовбивча», бо негативні висновки надовго зачинили б перед нами вихід у світ. До речі, досі жоден університет світу не наважився запросити до себе експертів ЮНЕСКО. Але ми ризикнули. І не прогадали. Висновки експертів позитивні. Зараз проректор Сенченко, колишній директор Центральної наукової бібліотеки, якого «з'їли» в Академії наук (я взагалі підбираю «колишніх»), готує документи для акредитації нашого університету.

— В'ячеславе Степановичу, ви з деякою іронією сказали, що «підбираєте колишніх». Ваш університет наприкінці минулого навчального року поповнився новим префектом. Ним став Іван Салій. Це честь для Києво-Могилянської академії чи для колишнього мера столиці?

— У якійсь газеті я вже читав про себе, що, мовляв, коли дізнався про звільнення Івана Салія з посади, то почувався, мабуть, найщасливішою людиною в Києві, бо відчув: це те, що мені потрібно. Мені справді був потрібен гарний господарник, який має добрі організаторські здібності й якому небайдужа доля Академії. Тому я запросив Івана Миколайовича на посаду префекта. Через тиждень він погодився. Я не хочу вдаватися в коментарі з приводу того, чому його звільнили, зрештою, це не моя компетенція. Іван Салій справді — людина непроста, але я не люблю «простих» — простих виконавців. Великою мірою саме завдяки йому сьогодні існує Києво-Могилянська академія. Бо коли була лише божевільна ідея відродити перший у Східній Європі університет і було п'ятеро ентузіастів, що збиралися на кухні в моїй старій комунальній квартирі і обговорювали, як її втілити, Іван Салій — перша посадова особа в Києві, яка «легалізувала» нашу діяльність, — виділила нам у Подільському райвиконкомі кімнату. До того ж безплатно. З нас навіть не брали плати за міжміські телефонні переговори.

— А взагалі, за яким принципом ви підбираєте кадри? Протягом першого року в університеті, наскільки я знаю, змінилися два з трьох деканів.

— Соціологи допомогли нам визначити рейтинг професури в Україні. Результати опитування я, на жаль, не можу прокоментувати — вони цілком конфіденційні. Це один з орієнтирів нашої «кадрової політики». А взагалі-то, претенденти у викладачі Києво-Могилянської академії повинні подати на конкурс свої програми, які розглядає спеціальна комісія.

Ми справді змушені були замінити двох з трьох деканів. Одного — тому що «розвалив» роботу, іншого — за власним бажанням: адміністративна робота, як він сам зізнався, «не для нього». Сьогодні колишній декан працює в нас доцентом.

У Києво-Могилянській академії справді є великі кадрові «зсуви». Але формувати колектив, тим паче відродити Академію, при наших викривлених свідомості і ставленні до праці дуже нелегко.

— Виношувалась ідея про відродження Києво-Могилянської академії, а народився незалежний міжнародний університет. Розшифруйте, будь ласка, це поняття.

— Нам знову ж таки дорікають, що це, мовляв, ми так самі себе оголосили. Але при тому забувають, що в розпорядженні тодішнього Голови Верховної Ради Леоніда Кравчука «Про відродження Києво-Могилянської академії» сказано: «Відновити діяльність Києво-Могилянської академії в м. Києві на її історичній території, як незалежного вищого навчального закладу...» «Незалежний» означає, що університет не підпорядкований Міністерству освіти чи якомусь іншому відомству. Хоча Закону про освіту ми дотримуємося. Держава нам фінансово допомагає. Більше того, сьогодні ми ставимо питання про державну програму підтримки Києво-Могилянської академії. Бо відродження її — справа не лише викладачів університету і тих, хто їм співчуває.

Певна нова модель освіти України повинна апробовуватись в одному з навчальних закладів. Наприклад, я собі уявляю університетську освіту в формі коридора. Тільки американський чи пристойний європейський університет уособлюють дуже широкий коридор, по якому студенти можуть вільно ходити, спілкуватися, заходити в той кабінет, у який бажають, брати ті книги, які хочуть, зрештою, мають право повернутися назад.

Наші ж університети — це вузенький коридорчик, в якому один за одним суворо по зросту стоять студенти в черзі за знаннями. І ні кроку вбік. Таким коридором особисто я пройшов від першого курсу до дипломної роботи.

Ми спробували скомбінувати ці дві «форми». На першому курсі студенти мають дуже широкий діапазон лекцій (гуманітарії, наприклад, можуть брати курс лекцій з економіки, політології, з цього року ми ввели обов'язкове вивчення екологічної етики і т. ін.). Але поступово йде звуження, яке, зрештою, перетворюється в спеціалізацію. Коли студент здобув освіту першого ступеня (магістра), спеціалізація поглиблюється і за чотири роки навчання він стає бакалавром наук.

— Ваш університет багато в чому був першим. Минулого року ви першими з вищих навчальних закладів України провели вступні іспити за тестуванням. Які результати такого експерименту?

— Ми набрали гарних студентів. Але 15 уже відрахували. Дехто сам пішов: наші вимоги відрізняються від вимог в інших вищих навчальних закладах України. Попри все перший курс залишиться, очевидно, моїм улюбленим на все життя. Ці діти першими прийшли до нас, першими повірили нам. І я їм за це дуже вдячний.

Що стосується тестів, то вони зводять суб'єктивізм до мінімуму. Автора минулорічного тесту пані Лисенко ми запросили до себе на роботу. Вона переїхала з Миколаєва і керує в нас відділом соціально-психологічної адаптації студентів. Цьогорічний тест колективний. Скажімо, загальноінтелектуальний блок ми закупили в Чехії і Словаччині, англійський — це американський «тойфл», який ми адаптували до своїх навчальних програм. Тести зі спеціалізації складалися своїми силами.

— А викладачам Києво-Могилянської академії ви не пробували запропонувати вступні тести? Хоча б для того, щоб визначити внутрішньоуніверситетський рейтинг професури.

— Думаю, багато хто не справився б із завданням. Тому, що ці тести розраховані на молодий розум, молодечу реакцію. Минулого року після іспитів в Академії я запропонував вступні тести своїй доньці — одинадцятикласниці. Для неї ті завдання були, як іграшка. А от коли ти дорослий і сприймаєш кожне запитання серйозно, починаєш підходити до нього глобально й аналізувати масштабно, то просто не вистачає часу, щоб з ним справитись. А на розв'язання ж кожного завдання дається лише одна хвилина.

— До речі, куди вступила цього року ваша донька?

— У Київський університет на філософський. Наступного року збирається до нас, бо в її атестаті не вистачило 0,2 бала для того, щоб вступати в Києво-Могилянську академію. Ми ж приймаємо документи в абітурієнтів, у яких середній бал атестата не нижчий 4,5.

Дехто справді може дорікнути нам, що своїх дітей, мовляв, відправляють навчатися деінде, а в Києво-Могилянській академії не хочуть «мучити». Цього року до нашого університету вступило кілька дітей наших викладачів. Я вважаю це добрим знаком. Мені особливо приємно, що недавно стали студентами двоє хлопців, які в нас працювали. Один — спочатку двірником, а потім санітаром, другий — спершу охоронцем, а пізніше черговим сантехніком. Дай Боже, дожити, щоб вони стали професорами Києво-Могилянської академії.

— Нехай же їм і вам поталанить у цьому.

Вела розмову Катерина КІНДРАСЬ.

Така думка

МЕДИКАМ СТАЛО ЛЕГШЕ ПРАЦЮВАТИ, — стверджує автор, А ХВОРИМ — ПОМИРАТИ, — додамо від редакції

Нині в пресі стало ледь не правилом хорошого тону звинувачувати міністра охорони здоров'я України в геноциді проти українського народу.

Згідно з таким звинуваченням, очолювана мною служба метрології Міністерства охорони здоров'я також сприяє геноциду. Й справді, чому ми повинні складати виняток?

Як головний метролог Міністерства охорони здоров'я України знаю, що з приходом Ю.Спіженка значно поліпшилася робота всіх ланок технічної служби міністерства. В Україні виросла кількість медичних виробів та апаратури. Так,1992 року ми повністю забезпечили нашу систему охорони здоров'я повітряними стерилізаторами ГП з об'ємом робочої камери 4, 40, 80, 320 літрів, приладами лазерної терапії, виробництво яких налагодив цілий ряд підприємств Києва, Харкова, Львова. Львівський завод «Біофізприлад» освоює виробництво комплекту апаратури для систем штучного кровообігу, ВО «Полярон» — лазерні терапевтичні установки п'ятьох назв, «Сатурн» (Київ) — кріоустановки, КБ «Південне» (Дніпропетровськ) і НВО «Електронприлад» — кювези і т.ін.

Сьогодні ми опанували 10 конструкцій системи відбирання та переливання крові. Тільки для Києва закупили 300 тисяч систем для переливання крові. До кінця 1994 року випуск систем буде налагоджений у обсязі 48 мільйонів штук, що практично задовольнить потребу в них.

У рамках Національної програми профілактики СНІДу розробили пристрої для короткочасної заміни масообмінних функцій життєво важливих органів людини.

Всі ці роботи здійснюються під безпосереднім керівництвом міністра та його заступників. Буваю часто у відрядженнях і знаю настрої співробітників обласних відділів охорони здоров'я. В усіх єдина думка: за останні роки значно легше стало працювати в тому розумінні, що керівництво міністерства оперативно розв'язує важливі питання.

А нестача ліків для населення, звичайно, має місце, та в основному це пов'язане з припиненням постачання з Угорщини, Польщі, Індії та інших країн.

Постає цікаве питання: в чому секрет вузько спрямованого підходу у звинуваченнях. Адже, скажімо, міністра сільського господарства через відсутність молока, масла та інших продуктів чомусь ні в чому такому не звинувачують.

Віктор РЕВИЧ,
головний метролог Міністерства охорони здоров'я України.

Релігія

Молитви на добро

Історія духовного віршування налічує не одне століття. Десятки поетів складали вірші, що прославляли Ісуса Христа, Богородицю, Святу Трійцю... Але «Віршований молитвослов» Василя Кредо стоїть одноосібно в історії української культури.

Уся попередня біографія Василя Кредо з першого погляду не дає підстав вважати його за поета. Вчився він на філософа, згодом став автором кількох наукових праць, створив школу ораторського мистецтва молоді, був обраний президентом благодійного об'єднання «Народний Дім». Поступово прийшов до ідеї самовиразитися як поет у... молитвах. Написані ним молитви — це тільки його особисті прохання до Господа про милосердя до нас, грішних. Але через його свідомість ми глибше усвідомлюємо людину як витвір природи, з її болями, тривогами, поневіряннями, радістю. Відкривши збірку, читаємо:

О, Господи, що в небесах живеш! Нехай ім'я Твоє навік святиться!

Поезія Кредо викрешує зі звичних слів незбагненний вогонь. Він сміливо йде на органічне входження молитв у сучасне життя. У збірці ми знаходимо молитви за своїх дітей, за рідних та батьків, молитву під час хвороби перед операцією, молитву дівчини про заміжжя, молитву під час розлуки з рідною або коханою людиною, на честь народження дитини, молитву після великого гріха, напередодні суду, молитву ув'язненого. І кожна закінчується рефреном:

Завжди шануюся усіх Твоїх святинь. О Боже мій, і Син, і Дух Святий. Амінь.

Це п'ятдесят п'ять обрядово ритуальних, щоденних та конкретно обумовлених молитв.

«Віршований молитвослов» Василя Кредо торує шлях до душ і сердець тих, хто вірує, і тих, хто, можливо, лише на шляху до віри.

Віталій ТАРАСЕНКО,
генеральний директор об'єднання «Народний Дім».

УКРАИНСКАЯ
БИРЖА
НЕДВИЖИМОСТИ

ДЕНЬГИ ДЕЛАЮТ ДЕНЬГИ

ГОСПОДА!
Вас приветствует департамент кредитных ресурсов Украинской биржи недвижимости «Кристина»!
Департамент кредитных ресурсов УБН «Кристина» сделает из Ваших денег

БОЛЬШИЕ ДЕНЬГИ!

ГОСПОДА!
Ежемесячно мы продаем кредитные ресурсы своих клиентов на сумму, превышающую

3 000 000 000 (миллиарда!)

карбованцев, а в ближайшее время намерены удвоить ее.

Господа кредиторы! Имеем честь доложить Вам: сегодня средняя ставка за кредит превысила 300% годовых! И это не предел! Сейчас речь идет о 400% и выше!

Мы, как и прежде, гарантируем кредиторам поручительство самых надежных банков Украины и нашу заботу об их деньгах, как о своих собственных.

Покупателям кредитов гарантируем юридическую безупречность, конфиденциальность и надежность всех финансовых операций.

ДЕЛАЙТЕ ВАШИ ЗАЯВКИ
ГОСПОДА!
ДЛЯ ВАС МЫ РАБОТАЕМ БЕЗ ВЫХОДНЫХ

УДАЧИ ВАМ, ГОСПОДА,
И ПРОЦВЕТАНИЯ!

Адрес: 252030,
г. Киев,
ул. Владимирская, 57.
Телефоны в г. Киеве:
224-55-81,
224-82-36,
224-14-98,
244-21-59.
Факс
(044) 244-18-80

ЧИ ПОТРІБНИЙ КОНТРАКТ У ВИЩІЙ ШКОЛІ?

В Україні запроваджують контрактну форму наймання керівників та педагогічних працівників закладів освіти. Публікуємо дві точки зору з деяких організаційних і правових питань укладання трудових договорів за цією формою.

СВОБОДА підприємництва, як і будь-якої економічної діяльності, знаходить прояв у вільному доборі працівників, розширенні договірних засад у регулюванні трудових відносин.

З'явилися сумніви, що трудовий договір дозволить розв'язати дану проблему. В освітянському середовищі формується думка, що панацеєю від усіх бід стане контрактна система найму викладачів. Ця точка зору будується на знайомстві з досвідом країн Європи з розвинутою ринковою економікою, які з 70-х років під впливом НТР і в силу необхідності адаптації до структурних та технологічних змін в економіці приймали спеціальне законодавство про «гнучкість» в регулюванні трудових відносин. Таке законодавство справді передбачало «гнучкість» у регулюванні трудових відносин, їх широку індивідуалізацію.

В законодавстві про працю України контракт чи контрактна система прийняття на роботу або контрактна система організації праці не набули свого повного відображення.

Масовий перехід усіх педагогічних працівників на контрактну систему, як це пропонують окремі керівники органів управління освітою, навчальних закладів, суперечить здоровому глуздові.

Незрозуміло, чому підходи, що суперечать міжнародним нормам у галузі праці, настійливо пропонують застосовувати у нас. Ще 1982 р. Міжнародна організація праці Рекомендацією № 166 визнала за необхідне різко обмежити сферу застосування строкових контрактів. Вони можуть бути укладені лише в разі, коли неможливо, враховуючи характер роботи, її умови чи інтереси працівника, укласти договір на невизначений строк. У всіх інших випадках строкові договори, контракти вважати укладеними на невизначений строк.

Також рекомендовано вважати договори про найм на визначений строк, у випадку, коли вони продовжені один чи декілька разів, договорами, укладеними на невизначений строк.

Такі міжнародні принципи та норми в галузі праці, а вони, як відомо, мають бути в цивілізованому, демократичному суспільстві визнані і дотримані.

Загальна «контрактизація» недоцільна з точки зору стабілізації роботи творчих колективів.

Якість праці, як правило, підвищується, якщо у творчому процесі зайнято постійний склад працівників, професіоналів, над якими не висить дамоклів меч — звільнення по закінченні контракту.

Практика показує, що до контрактів нерідко вдаються з метою звільнення «невгодних» чи «незручних», хоч виконувана робота має постійний, сталий характер.

Мало того, чинне законодавство не передбачає відповідальності власника за невиконання умов контракту. Скажімо, викладач, узятий на роботу за контрактом, практично позбавлений можливості захисту власних прав.

Ділові якості працівника в такій сфері людської діяльності, як вища освіта, мають підлягати систематичній перевірці, оцінці в чітко визначеному порядку (з дотриманням механізму чітких процедур). Таким механізмом поцінування у вузі є випробувані на практиці вибори за конкурсом з подальшим переобранням. Заміна на «контракт» призведе до погіршання правової захищеності педагогічних працівників вузів. Цього не можна допускати. Контракт як особливу форму трудового договору варто застосовувати в особливих випадках для залучення висококваліфікованих спеціалістів, в тому числі з-за кордону, і, зрозуміло, за власним бажанням працівника.

Георгій ТРУХАНОВ,
заступник голови секції вузів ЦК профспілки працівників освіти і науки України,
Віктор ЄФІМЕНКО,
голова профкому Криворізького гірничорудного інституту, кандидат технічних наук.

Про деякі організаційні і правові питання впровадження контрактної форми укладання трудових договорів розповідають начальник управління керівного персоналу та атестації науково-педагогічних працівників Міністерства освіти України, професор Віталій Погребняк та головний експерт цього управління, доцент Павло Мінюков.

— У зв'язку з чим виникла потреба в укладанні контрактів з керівниками навчальних закладів?

П. Мінюков. Зі створенням незалежної держави і переходом її до ринкової економіки постала потреба прийняти низку законів і підзаконних актів, які регулюють економічні та трудові відносини.

Так, відповідно до Закону України від 20 березня 1991 року «Про внесення змін і доповнень до Кодексу законів про працю при переході республіки до ринкової економіки», існуюча з 1988 року система виборів трудовими колективами керівників державних підприємств, організацій, установ була визнана як така, що втратила чинність.

Право обирати керівника за чинним законодавством мають тільки ті трудові колективи, які є повними власниками майна підприємства. А керівників державних підприємств, установ, організацій призначають на посаду та звільняють власник або уповноважений ним орган за контрактом. Контрактна форма найму керівників діє не тільки на ниві освіти. Вона передусім була запроваджена у виробничій сфері. І це сприймається як нормальне явище.

— Чи не спрямоване укладання контракту з керівниками на обмеження автономії вищих навчальних закладів?

В. Погребняк. У Законі України «Про освіту» автономія надається навчальному закладу за результатами акредитації і стосується таких питань, як визначення змісту освіти, планів прийому студентів, встановлення і присвоєння вчених звань працівникам навчального закладу тощо.

П. Мінюков. Уведення контрактної форми дає можливість для більш ефективного проведення кадрової політики, створення умов для ініціативи і самостійності керівників. Тут враховують індивідуальні якості керівного персоналу, організаторські здібності та професійні навики.

В. Погребняк. Тепер про сам порядок укладання контракту. Формою добору кандидатів на посаду керівника закладу освіти є конкурс, який оголошують, коли посада вакантна.

До складу конкурсної комісії входять представники закладів освіти, фахівці галузі, до якої належить навчальний заклад, профспілок, Міністерства освіти й інших міністерств, що мають навчальні заклади, місцевої державної адміністрації. За більш детального ознайомлення з самим порядком укладання контракту стає очевидно, що він зовсім не обмежує автономію вищих навчальних закладів.

— Ректор вузу, укладаючи контракт з міністерством, стає незалежним від колективу. Чи не слугуватиме це ґрунтом для адміністративних зловживань?

П. Мінюков. Думаю, що контракт не призведе до зловживань. В ньому, навпаки, чітко визначено права, обов'язки і відповідальність сторін. Так, відповідно до контракту керівник зобов'язаний додержуватися умов колективного договору, виконувати чинне законодавство, соціальну програму свого трудового колективу та державну освітянську програму тощо.

Відповідно до умов контракту міністерство бере на себе обов'язки, які полегшують працю керівника, посилюють взаємну відповідальність, в тому числі перед законом і колективом.

— Чи означає це, що всі заклади освіти перейдуть на контрактну форму для усіх працівників?

П. Мінюков. Щодо вакантних посад керівників навчально-виховних закладів, які є у загальнодержавній власності, то їх, згідно з чинними положеннями, посідають претенденти на умовах контракту. З тими керівниками, які зараз працюють, також укладають контракти. В разі відмови керівника від укладання контракту, він через два місяці переходить на іншу роботу або його звільняють відповідно до п. 6 ст. 36 КЗпП. Якщо міністерство відмовляє керівнику в укладанні контракту, то його також звільняють на підставі п. 1 ст. 40 КЗпП.

Щодо педагогічних працівників, то тут у відповідності зі статтею 49 Закону «Про освіту» їх мають узяти на роботу відповідно до чинного законодавства про працю: за трудовим договором (в т. ч. безстроковим, строковим), а також за контрактом (в т. ч. на конкурсній основі). Але це положення Закону, на жаль, не виконується. Сьогодні очевидно, що діюча система взяття на роботу і звільнення педагогічних працівників шляхом виборів застаріла. Вона не враховує індивідуальних особливостей педагогів, їх майстерності, фахового рівня.

Готують нове Положення про порядок найму і звільнення педагогічних працівників закладів освіти, що є у загальнодержавній власності, яким обумовлено, що укладання контракту з педагогічним працівником може бути здійснене тільки за його згодою.

— Чи можна підбити підсумки роботи щодо укладання контрактів?

В. Погребняк. Що стосується керівників закладів освіти, то можна зробити попередні висновки. На сьогодні укладено контракти із шістдесятьма відсотками керівників вузів. Думаю, що найближчим часом закінчимо цю роботу.

Бесіду вів
Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Кримінальний тиждень

ПОРА ГАСТРОЛЬНА

Протягом семи минулих днів працівники міліції розкрили 81 тяжкий злочин, що були взяті на облік у МВС України. Серед них 22 навмисні вбивства, із завданням тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті, 15 згвалтувань, 21 розбійний напад, 9 групових пограбувань і 5 крадіжок державного майна у великих розмірах. Розкрито 850 крадіжок із квартир громадян, відшкодовано збитків на суму понад мільярд карбованців. Розшукано і повернено власникам 105 транспортних засобів на суму майже 3 мільярди карбованців. У затриманих вилучено 3 автомати, 2 карабіни, 8 пістолетів, 3 мисливські рушниці, 5 гранат, снаряд та 414 патронів до різної зброї і 3 кілограми вибухівки.

ОПЕРАЦІЮ ЗАВЕРШЕНО. «ГОСТЕЙ» ЗААРЕШТОВАНО

В Україні завершено операцію «Гастролер». Розкрито близько 7,5 тисячі злочинів. Серед них 132 вбивства, 321 пограбування, 111 розбійних нападів і 6,5 тисячі крадіжок державного та особистого майна. Розшукано 337 автомобілів. Викрито 62 злочинні групи, 10 з яких очолювали жителі Закавказзя та Молдови. За протиправну діяльність з України депортовано 15 іноземних громадян. Попереджено 639 фактів незаконного вивезення товарів за межі України на загальну суму понад 940 мільйонів карбованців. Перевірено понад 2,7 тисячі кооперативів, 5,5 тисячі малих і спільних підприємств. Виявлено 116 порушень чинного законодавства.

ДВА РЕЙДИ СТОЛИЦЕЮ

У Києві силами МВС України та ГУВС столиці з участю спецпідрозділів «Беркут» та Національної гвардії проведено два загальноміські рейди. Це дало можливість припинити майже 1,2 тисячі правопорушень, з них 274 дрібні хуліганства, 89 порушень антиалкогольного законодавства, зареєстровано 89 фактів непокори працівникам міліції.

СКУПИВ ШІСТЬ КВИТКІВ ДО МОСКВИ І МІГ МАТИ 200 ТИСЯЧ «НАВАРУ»

Житель Києва нероба Лашук, скупивши в касах вокзалу станції Київ-Пасажирський 6 квитків до Москви, продав їх, намагаючись отримати 200 тисяч карбованців наживи. За цим заняттям його й затримала міліція.

МАЙЖЕ ЗА КАРПЕНКОМ-КАРИМ...

Майже за сюжетом твору Карпенка-Карого «Сто тисяч» розвивалися події на ринку села Макарового Станично-Луганського району Луганської області. Саме тут співробітники міліції затримали трьох жителів села Петрівки, які за придбану сільгосппродукцію розраховувалися фальшивими купюрами номіналом по 10 тисяч карбованців.

ЗАМІСТЬ ХУДОБИ СІНО «З'ЇВ» ВОГОНЬ

У селі Черненому Балтського району Одеської області на полі місцевого колективного господарства сталася пожежа. Вогонь знищив 330 тонн сіна. Це лише одне з багатьох таких повідомлень, що надходять до МВС.

Станіслав КОЛДУНЕНКО,
начальник прес-центру МВС України.

ГОЛОС УКРАЇНИ
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 811932.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311170.

1, 4, 5, 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».